

Fašiangové časy

Ako dokazujú aj tieto ľudové veršovačky jedny pijú, druhý jedia za stolom klobásky - fašiangy sú u nás odpradáva najveselším obdobím roka. Trvajú od Troch kráľov do Popolcovej stredy a v tomto čase vždy bývalo najviac sobášov i tanečných zábav. Ku charakteristickým obyčajom patria fašiangové sprievody a obchádzky, väčšinou s maskami - medveďa, kozy, ale najmä turoňa, ktorý je symbolom mužskej sily. Okrem nich v sprievode vystupujú aj strelec, hájnik, poľovník, mäsiar či žobrák a iné. V niektorých obciach sa tieto zvyky ešte zachovali. Mládenci s hudbou obchádzali susedné domy a spievali:

*Fašiangy, Turíce, Veľká noc ide,
kto nemá kožuštek, zima mu bude.
Ja nemám, ja nemám,
len sa tak trasiem,
dajte mi slaninku,
nech sa vypasiem.*

Domáci im naliali pálenku, na ražň im nastokli kus slaniny alebo do koša vložili maľované vajčka.

Posledná tanečná zábava sa koná v utorok pred Popolcovou stredou, ktorou sa začína prísny pôst. Koniec fašiangov symbolizuje tradičné po-

chovávanie basy, pri ktorom vystupujú parodické postavy kňaza, kostolníka i smútiacich pozostalých. Na spríjemnenie veľkonočných sviatkov. Miznúci sneh, prebúdajúca sa príroda, pučiace kvety, to všetko sig-

nalizuje príchod jari ako prvých jarých sviatkov Veľkej noci.

Začíname štyridsaťdenný pôst, ktorý je prípravou na Veľkú noc v našich dejinách spásy vždy súvisel s pokáním. Štyridsať dní a nocí padal

dažd' potopy, ktorá zmyla škvrny hriechov z povrchu zeme. Štyridsať rokov šiel starozákonný Boží ľud púšou, aby po tomto očisťovanom putovaní zaujal prisľúbenú vlasť. Veľkonočné obdobie nazývame časom milosti a dňom spásy.

Pred Veľkou nocou stojíme pred problémom napísať našim príbuzným a priateľom zopár riadkov. Ale čo napísať? "Srdečný pozdrav" alebo "... zo srdca Vás pozdravujem" je už akési ošúchané. Snažíme sa vymýšľať niečo nové, netradičné. Prečo sa nám zdajú tieto slová ošúchané? Veď, čo všetko obsahuje slovo srdce. Sú to tie najkrajšie city človeka, jeho ideály. Je to vzťah k matke a otcovi, k súrodcom a priateľom. A pozdrav je prvý znak osobného stretnutia. Keď vstupujeme do spoločenstva ľudí, pozdravíme. Pozdravom začína každé opravdivé ľudské stretnutie. Často je znamením zmierenia hnevnikov, náznakom, že chcú začať novú kapitolu vzájomných vzťahov. Je to prosbou aj odpustením.

Skúsme v tomto veľkonočnom čase vniesť sviatočnú náladu aj svojim rodinám a aj do svojich príbytkov.

Gertrúda Fačkovcová

*Už sa slnko zobudilo
zo zimného spánku,
už je lúka plná šumu
a teplého vánku.*

*Zlatý lúčik po pažiti
píše veršík krátky:
Chystajte sa, polievači,
idú jarne sviatky.*

*K radu ďalších
vinšovníkov
aj ja podľa dobrých
zvykov*

*pripojiť chcem
- keď nie inšie -
aspoň svoje
skromné vinše:
Pekné sviatky,
dobrú zrodu,
ženám čerstvú,
sviežu vodu,
mužom tiež nech
sladko je,
nech si vyjdú na svoje.*

Veľká noc

Veľká noc je náboženský sviatok po pôstnom období v marci, alebo v apríli. Pôst trvá 40 dní od Popolcovej stredy do Bielej soboty. Počas týchto dní ľudia nejedia mäso, najmä v stredu a v piatok. Môžu jesť rybu, zeleninu, alebo chlieb. Mladí ľudia sa nezabávajú. Kresťania si pripomínajú smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša Krista. Zvyčajne chodia do kostola. Ľudia posielajú veľkonočné pohľadnice príbuzným a priateľom. Na **Veľký piatok** ľudia pri-

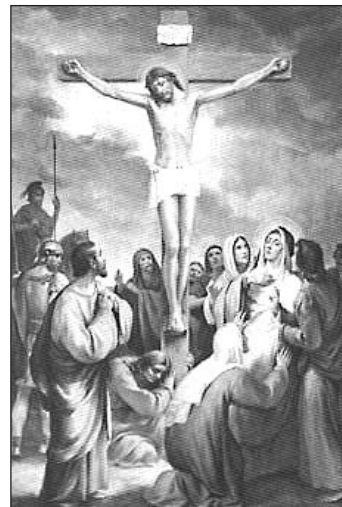

pravujú jedlo, ale nejedia mäso.

Na **Bielu sobotu** ľudia chodia do kostola a modlia sa k Bohu. Vo **Veľkonočnú nedeľu** ľudia idú do kostola. Celá rodina je spolu. Slovenským zvykom je to, že chlapci si pripravujú korbáče z vrbý na nasledujúci deň a dievčatá maľujú duté (prázdne) vajčka rôznymi farbami.

Na **Veľkonočný pondelok** skoro ráno chlapci šibú dievčatá. Niektorí chlapci majú vodu a oblečú dievčatá. Niektorí chlapci tiež nasprejú dievča s voňavkou. Oni potom dostanú maľované alebo čokoládové vajčka za odmenu. Tradíciou šibačiek je to, že dievčatá pohostia chlapcov s veľkonočným jedlom. Veľkonočné scény sú zvyčajne veľmi zábavné. Niektoré dievčatá sa skrývajú, ale niektoré veria, že keď ich chlapci olejú vodou, budú pekné a zdravé.

Ľudia jedia veľkonočné jedlo

v nedeľu ráno po posvätení v kostole. Celá rodina je spolu. Typické **Veľkonočné slovenské jedlá** sú: údená šunka, natvrdo uvarené vajčka, slanina, klobása, syr vyrobený z vajec a mlieka, červená repa, chren, čokoládové vajčka, baranček, sladké pečivo.

OBSAH

Zo zasadnutí obecného zastupiteľstva

Vyberáme z obcej kroniky - Oslobodenie obce

Okienko pre záhradkárov

Boli sme na lyžovačke

Fašiangové časy a Veľká noc

Register obnovenej evidencie pozemkov

Marec - mesiac knihy

Výročné členské schôdze spoločenských organizácií

Tvorivý kurz servítkovej techniky

Stolný tenis